

สำนักงานเกษตรอำเภอป่าต้ว
จังหวัดยโสธร

เฝ้าระวัง และป้องกัน !!

โรคพุ่มแจ่มสำหรับปลูก

ประจำปี๒๕๖๘

ลักษณะการทำลายและอาการ

สาเหตุ : เชื้อไฟโตพลาสมา

- ระยะ 1-2 เดือน แตกกยอดมาก ขอบปล้องสั้น ใบมีขนาดเล็กลง
- ระยะ 4-5 เดือน ต้นแคระแกร็น แตกกยอดพุ่มฝอย
- ระยะใกล้เก็บเกี่ยว เชื้อลงหัวพบเส้นใยสีดำใต้เปลือก เปอร์เซ็นต์แบ่งต่ำ

การแพร่ระบาด

- ท่อนพันธุ์ที่เป็นโรค
- เพลี้ยจักจั่น
- ต้นสาบม่วง

แนวทางการป้องกันและกำจัด

เนื่องจากยังไม่มีสารเคมีที่ใช้กำจัดเชื้อไฟโตพลาสมาได้โดยตรง การจัดการโรคจึงเน้นไปที่การป้องกันและการควบคุมพาหะ

1. ใช้ท่อนพันธุ์สะอาด: เลือกใช้ท่อนพันธุ์ที่ปลอดโรคจากแหล่งที่เชื่อถือได้ หากท่อนพันธุ์มีตาข้างแตกออกมามากผิดปกติ (ปกติจะแตกแค่ 2-3 ตารางมม.) ให้สงสัยว่าติดเชื้อและไม่ควรนำมาปลูก
2. สำรวจและทำลายต้นที่เป็นโรค:
 - ระยะ 1 เดือนหลังปลูก: หากพบต้นที่แสดงอาการผิดปกติ ให้ถอนทิ้งและนำไปทำลายนอกแปลงปลูกทันที (เช่น เเผาหรือฝัง)
 - ระยะ 4 เดือนหลังปลูก: หากพบต้นที่เป็นโรค ให้หักกิ่งต่ำกว่าบริเวณยอดที่เป็นพุ่มลงมาประมาณ 30 เซนติเมตรทั้ง เพื่อป้องกันเชื้อลุกลามลงสู่หัวใต้ดิน
3. ควบคุมแมลงพาหะ: พ่นสารกำจัดแมลงให้ทั่วแปลงเพื่อกำจัดเพลี้ยจักจั่นซึ่งเป็นพาหะนำโรค
4. กำจัดวัชพืช: กำจัด "ต้นสาบม่วง" ทั้งในแปลงและบริเวณรอบแปลงปลูก เพราะเป็นพืชอาศัยของเชื้อและแมลงพาหะ
5. บำรุงต้นให้แข็งแรง: ใส่ปุ๋ย ให้น้ำ และปรับปรุงดินอย่างเหมาะสม เพื่อให้ต้นมีสุขภาพแข็งแรงและต้านทานโรคได้ดีขึ้น

สำนักงานเกษตรอำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร

สำนักงานเกษตรอำเภอปาดัว จังหวัดยโสธร

เฝ้าระวัง และป้องกัน !!

เพลี้ยไฟพริก

ประจำเดือนธันวาคม 2568

ลักษณะการทำลายและอาการ

สภาพอากาศในช่วงนี้อากาศเย็น และมีฝนตกเล็กน้อยบางพื้นที่ เดือนผู้ปลูกพริก ในระยะ ทุกระยะการเจริญเติบโต รับมือเพลี้ยไฟพริก ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยดูดกินน้ำเลี้ยง จากยอด ใบอ่อน ตาดอก และดอก ทำให้ใบ หรือยอดอ่อนหงิก ขอบใบหงิกหรือม้วนขึ้นด้านบน ถ้าเข้าทำลายระยะพริกออกดอก จะทำให้ออกพริกร่วงไม่ติดผล การทำลายในระยะผล จะทำให้รูปทรงของผลบิดงอ ถ้าการระบาดรุนแรงพืชจะชะงักการเจริญเติบโต หรือแห้งตายในที่สุด มักพบระบาดมากในช่วงอากาศแห้งแล้ง

แนวทางการป้องกันและกำจัด

1. สุขอนามัยแปลงปลูก: ทำความสะอาดแปลงปลูกและบริเวณใกล้เคียง โดยการทำลายวัชพืชซึ่งอาจเป็นแหล่งหลบซ่อนของเพลี้ยไฟ
 2. การให้น้ำที่เพียงพอ: ควรรักษาความชื้นในแปลงปลูก อย่าปล่อยให้พืชขาดน้ำ เพราะจะทำให้พืชอ่อนแอและเพลี้ยไฟระบาดได้เร็ว
 3. การใช้ปุ๋ยอย่างสมดุล: การใส่ปุ๋ยที่มีไนโตรเจนและฟอสฟอรัสสูงเกินไปอาจส่งเสริมการระบาดได้ ควรใส่ในอัตราที่แนะนำและอาจเสริมปุ๋ยทางใบเพื่อช่วยให้พืชฟื้นตัว
 4. การสำรวจอย่างสม่ำเสมอ: หมั่นสำรวจยอดพริกเป็นประจำทุกสัปดาห์ หากพบเพลี้ยไฟเฉลี่ยมากกว่า 5 ตัวต่อยอด ควรรีบทำการป้องกันกำจัด
- การกำจัด**
1. สารกำจัดแมลง: หากมีการระบาดรุนแรง สามารถใช้สารกำจัดแมลงที่มีประสิทธิภาพ เช่น อิมิดาคลอพริด, อะบาเม็กติน, ฟิโพรนิล, หรือ อีมาเมกตินเบนโซเอต
 - ควรพ่นสารให้ทั่วถึงทุกส่วนของพืช โดยเฉพาะใต้ใบและยอดอ่อนที่เพลี้ยไฟอาศัยอยู่
 - เพื่อป้องกันการดื้อยา ควรสลับชนิดของสารกำจัดแมลงที่ใช้ทุกๆ 2-3 ครั้ง
 - ช่วงเวลาที่เหมาะสมในการพ่นคือช่วงเช้าที่มีแดดอ่อนๆ หรือช่วงเย็น
 2. วิธีการธรรมชาติ/ชีวภาพ:
 - ใช้น้ำส้มควันไม้ผสมน้ำฉีดพ่นเพื่อป้องกันกำจัด
 - ใช้สูตรน้ำยาไล่จางผสมน้ำส้มสายชู หรือผสมพริกไทยและหอมแดงเพื่อไล่แมลง
 - ใช้ศัตรูธรรมชาติ เช่น ไรตัวห้ำ (predatory mites) เพื่อควบคุมประชากรเพลี้ยไฟ

สำนักงานเกษตรอำเภอปาดัว จังหวัดยโสธร

สำนักงานเกษตรอำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร

เพลี้ยอ่อน ในผักตระกูลกะหล่ำและผักกาด

ประจำเดือนธันวาคม 2568

ลักษณะการทำลายและอาการ

เพลี้ยอ่อนกะหล่ำปลี (*Brevicoryne brassicae*) เป็นแมลงศัตรูพืชสำคัญที่เข้าทำลายพืชในตระกูลกะหล่ำ (*Brassicaceae*) เช่น กะหล่ำปลี กะหล่ำดอก คะน้า และผักกาดขาว การระบาดมักเกิดในช่วงอากาศแห้งแล้งหรือฤดูหนาวสามารถเข้าทำลายได้ทั้งในระยะตัวอ่อนและตัวเต็มวัย โดยการดูดกินน้ำเลี้ยงจากพืช ทั้งส่วนยอด ใบอ่อน และใบแก่ ที่เห็นได้ชัด คือ ส่วนยอด และใบจะหงิกงอ เมื่อจำนวนเพลี้ยอ่อนเพิ่มมากขึ้นพืชจะเหี่ยว ใบที่ถูกทำลายจะมีสีเหลือง

แนวทางการป้องกันและกำจัด

การจัดการเพลี้ยอ่อนสามารถทำได้หลายวิธี ทั้งแบบธรรมชาติและใช้สารเคมี โดยควรหมุนเวียนวิธีการเพื่อป้องกันการดื้อยา วิธีการทางธรรมชาติและกายภาพ

- ฉีดพ่นน้ำ: หากพบเพลี้ยอ่อนในปริมาณเล็กน้อย สามารถฉีดพ่นน้ำแรงๆ เพื่อไล่เพลี้ยอ่อนให้หลุดออกจากใบได้
- ใช้สารสกัดธรรมชาติ: ใช้น้ำมันสะเดา หรือสารสกัดจากยาสูบฉีดพ่น ซึ่งเป็นวิธีธรรมชาติที่ปลอดภัยในแปลงผักสวนครัว
- การปลูกพืชร่วม: ปลูกพืชที่มีกลิ่นฉุน เช่น หอม กระเทียม หรือเซ่ง ร่วมกับกะหล่ำปลีเพื่อช่วยไล่เพลี้ยอ่อน
- ส่งเสริมศัตรูธรรมชาติ: ดึงดูดแมลงช้าง ตัวงูเต่า หรือนกที่เป็นผู้ล่าตามธรรมชาติให้เข้ามาในสวน
- หากการระบาดรุนแรงและจำเป็นต้องใช้สารเคมี ควรเลือกใช้ตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร และควรเปลี่ยน

กลุ่มสารเคมีเมื่อฉีดพ่นหลายครั้งเพื่อลดการดื้อยา ตัวอย่างสารที่แนะนำ ได้แก่:

- โพรไทโอฟอส 50% EC
- คาร์บาริล 85% WP
- ฟิโพรนิล 5% SC
- ไกอะมีโทกแซม (สารกลุ่มนีโอนิโคตินอยด์ ออกฤทธิ์ดูดซึม)

สำนักงานเกษตรอำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร

สำนักงานเกษตรอำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร

หนอนกระทู้ลายจุดข้าวโพด (Fall Armyworm - FAW)

ประจำเดือนธันวาคม 2568

ลักษณะการทำลายและอาการของข้าวโพด

- ระยะกล้า: หนอนกัดกินใบ ทำให้เกิดรอยขีดข่วนสีขาว และเมื่อหนอนโตขึ้นจะกัดกินใบเป็นรูพรุนหรือเป็นแห้ว
- ระยะข้าวโพดเจริญเติบโต: หนอนจะเจาะเข้าทำลายยอด (บริเวณกรวยกาบใบ) และเจาะเข้าทำลายฝัก
- ร่องรอย: สังเกตเห็น มูลหนอน ซึ่งมีลักษณะเป็นขุยสีน้ำตาล หรือสีเขียวเข้ม อยู่ตามซอกใบและในกรวยยอด

แนวทางการป้องกันและกำจัด

1. การจัดการก่อนปลูก

- ไถพรวน: ทำลายดักแด้ที่อยู่ในดินหลังการเก็บเกี่ยว
- ปลูกพืชหมุนเวียน/พืชกับดัก: ปลูกพืชที่ไม่ใช่พืชอาศัยของหนอน เช่น ดาวเรือง ข้าวฟ่าง หรือพืชตระกูลถั่ว เพื่อลดการสะสมของศัตรูพืช

2. การจัดการเมื่อเริ่มมีการระบาด การใช้ชีวภัณฑ์:

- ใช้เชื้อ B.t. (*Bacillus thuringiensis*) ฉีดพ่นในช่วงที่หนอนยังตัวเล็ก (อายุไม่เกิน 7 วัน)
- ใช้ ไวรัส NPV (*Nucleopolyhedrovirus*) ซึ่งมีความจำเพาะสูงในการทำลายหนอน
- การเก็บทำลาย: หมั่นสำรวจแปลง หากพบไข่หรือหนอนตัวเล็ก ให้เก็บทำลายทันที

3. การใช้สารเคมี (เมื่อการระบาดรุนแรง)

กรณีที่มีการระบาดอย่างรุนแรงและจำเป็นต้องใช้สารเคมี ควรเลือกใช้สารที่แนะนำและฉีดพ่นให้เข้าถึงบริเวณที่หนอนหลบซ่อน (บริเวณยอด/กรวยใบ) โดยสลับชนิดของสารเพื่อป้องกันการสร้างความต้านทาน: กลุ่มสารเคมีที่แนะนำ

ชื่อสารสำคัญ (ตัวอย่าง)

กลุ่ม 28 (Diamides)

คลอแรนทรานิลีโพรล (Chlorantraniliprole)

กลุ่ม 5 (Spinosyns)

สไปนีโทแรม (Spinetoram)

กลุ่ม 6 (Avermectins)

อีมาเมกตินเบนโซเอต (Emamectin benzoate)

สำนักงานเกษตรอำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร